

HULPMIDDELENINFO

SIGNWRITING/GEBARENSCHRIFT

WAT IS SIGNWRITING?

SignWriting of GebarenSchrift is een notatiesysteem dat visuele symbolen gebruikt om handvormen, bewegingen en expressies van gebarentaal weer te geven.

De gebruikte symbolen zijn universeel waardoor elke gebarentaal kan worden neergeschreven: Amerikaanse, Deense, Vlaamse, Nederlandse ...

WAAROM SIGNWRITING?

- SignWriting maakt het mogelijk om gebarentalen te schrijven, te lezen, te leren, te onderzoeken ...
- Met enkel een mondelinge beheersing van de eerste taal (gebarentaal in dit geval) is het moeilijk om goed te leren lezen en schrijven in een tweede taal (Nederlands in dit geval). Via de schriftelijke beheersing van gebarentaal kan een kind makkelijker de tweede taal schriftelijk leren. Zo kan dan weer de spraak van die tweede taal geleerd worden.
- Er bestaan in Vlaanderen verscheidene streekvarianten van gebarentaal.

SignWriting bevordert het gebruik van gestandaardiseerde gebarentaal.

- Gebaren in SignWriting opschrijven is goedkoper dan alles op film of video vastleggen. SignWriting is ook praktischer dan filmmateriaal. Je kunt het meenemen en overal lezen.
- SignWriting kan gebruikt worden voor alle schoolvakken. Een kind kan zijn les nakijken in gebarentaal. Dat zorgt voor een vlotter leerproces.
- Begrippen zoals verhaal, zin, gebaar (woord) en parameter (letter) worden in SignWriting opgeschreven en onderwezen. Zo wordt taalbewustzijn ontwikkeld.

ENKELE BASISPRINCIPES VAN SIGNWRITING

HET PERSPECTIEF

Bij SignWriting worden alle gebaren genoteerd zoals je ze zelf uitvoert (expressief gezichtspunt). Je kijkt dus naar je eigen handen. Als je een gebaar aan de linkerzijde van je hoofd maakt, schrijf je dat ook aan de linkerzijde neer.

Goudlokje met linkerhand

Goudlokje met rechterhand

DE BASISHANDVORMEN

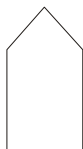
Er zijn slechts drie geschreven basishandvormen. De andere handvormen zijn 'varianten' op een van deze drie.

Als de vingertoppen de handpalm raken, spreekt men over een gesloten vuist. Die wordt voorgesteld door een vierkant.

Als de vingertoppen elkaar raken, spreekt men over een open vuist. Die wordt voorgesteld door een cirkel.

Wanneer de vingers gestrekt zijn en elkaar raken, spreekt men over een vlakke hand. Die wordt voorgesteld door een uitgerekte vijfhoek.

DE PALM OF DE RUG VAN DE HANDEN

Wanneer je zelf bij het maken van een gebaar de rug van je hand ziet, wordt het figuurtje zwart gekleurd. Zie je de handpalm, dan blijft de figuur wit. Als je de zijkant van je hand ziet, wordt de ene helft van het symbool zwart gekleurd, de andere wit. Een vlakke hand kun je dus op drie verschillende manieren waarnemen en afbeelden.

Palm van de hand

Rug van de hand

Zijkant van de hand

VINGERS

De verschillende posities van de vingers worden weergegeven met lijnen. Enkele voorbeelden:

Letter w

Letter d

Cijfer 5

DE BEWEGINGEN

Gebaren worden in drie dimensies uitgevoerd. Dat wordt in SignWriting weergegeven via pijlen:

Boven en beneden

Links en rechts

Voor en achter

Bewegingen van de rechterhand worden aangeduid door een pijl met een volle, zwarte, driehoekige kop. Bewegingen van de linkerhand door een pijl met een niet-gevulde, witte, driehoekige kop. Wanneer de rechterhand en de linkerhand samen in dezelfde richting bewegen, bewegen ze als één geheel. Dat wordt aangeduid met een pijl waarvan de kop maar twee lijntjes bevat en geen driehoekje is.

Rechterhand

Linkerhand

Beide handen

Het aantal pijlen komt overeen met het aantal keer dat de beweging wordt uitgevoerd.

LICHAAMSHOUDING EN -BEWEGINGEN

De lichaamshouding en -bewegingen worden weergegeven via verschillende symbolen. Enkele voorbeelden:

Hoofd beweegt schuin naar rechts boven (er wordt één kant van de nek gerekt)

Rechterschouder opgetrokken

GELAATSUITDRUKKINGEN

Ook gelaatsuitdrukkingen worden weergegeven. Enkele voorbeelden:

Wenkbrauwen omhoog

Gebolde wangen

Open mond

Tong in één wang

Bovenste tanden in contact met onderlip

CONTACT

Er zijn zes symbolen voor contact:

* Aanraken

+ Grijpen

|+| Tussen

Slaan

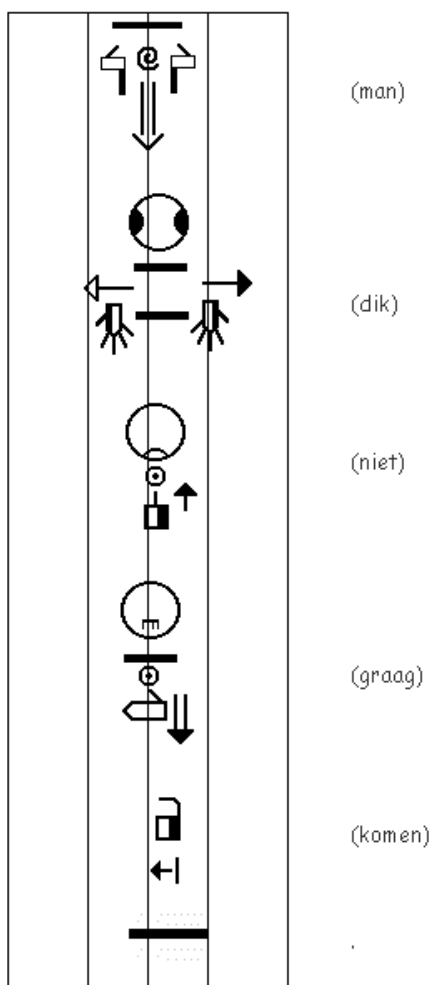
⊙ Vegen

Ⓢ Wrijven

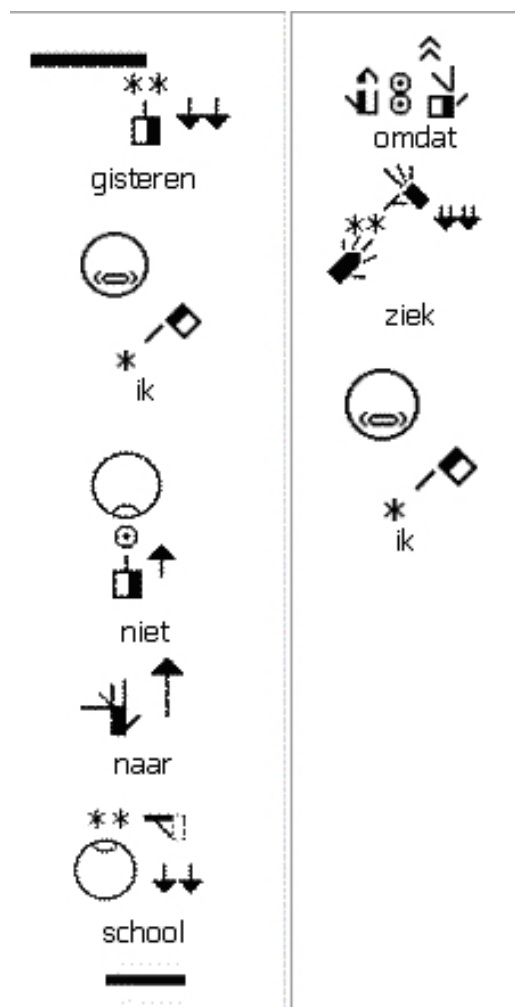
GRAMMATICA

SignWriting wordt van boven naar beneden in kolommen geschreven. Ons lichaam bevindt zich immers recht op als we gebaren en dan is het gemakkelijk de gebaren ook verticaal neer te schrijven. Dat past ook beter bij de ruimtelijke grammatica van gebarentalen.

VOORBEELDEN

(De dikke man komt niet graag.)

(Gisteren ben ik niet naar school geweest omdat ik ziek was.)

MEER INFO

- Het boek 'SignWriting in de Vlaamse Gebarentaal' is te verkrijgen bij:
Fevlado-Diversus
Stropkaai 38
9000 Gent
E-mail: verkoopdienst@fevlado.be
- Op www.signwriting.org kunnen lessen gedownload worden, leerkrachten elkaar helpen, vragen gesteld worden via een e-maillijst ...

Een beschrijving van een hulpmiddel of een aanpassing in deze tekst wil niet zeggen dat het hulpmiddel of de aanpassing terugbetaald wordt door het VAPH. Informatie over terugbetaling door het VAPH kunt u vinden op de website van het VAPH: www.vaph.be.